

Változások a minőségellenőrzésben

Mádi-Szabó Zoltán

Minőségellenőrzési Bizottság

MKVK MINŐSÉG-ELLENŐRZÉS EREDMÉNYE 2018

Megnevezés	Ellenőrzött létszám (fő)
<i>Terv szerinti minőségellenőrzésre kiválasztottak száma (ebből 529 db. Egyedi, 330 MER, 140 db. Pmt.)</i>	983
<i>Tervből törölt ellenőrzöttek száma (szüneteltetés, törlés, egyéb ok)</i>	46
<i>Lefolytatott terv szerinti minőségellenőrzés összesen: (Rendkívüli ellenőrzés 2db. volt)</i>	937

Egyedi ellenőrzések eredménye 2017- 2018 évek

EREDMÉNY MEGNEVEZÉSE	Egyedi megbízások 2017. (fő)	Eredmény aránya 2017. (%)	Egyedi megbízások 2018. (fő)	Eredmény aránya 2018. (%)	Arány eltérés 2018/2017 (%)
MEGFELELT	361	76,2	402	76,2	100
MEGFELELT, MEGJEGYZÉSSEL	76	16,6	82	15,5	97
NEM FELELT MEG	37	7,8	45	8,5	109
ÖSSZESEN	474	100	529	100	

MER ellenőrzések eredménye 2017-2018 évek

Eredmény megnevezése	MER ellenőrzés 2017. év (db)	Eredmény aránya 2017. (%)	MER ellenőrzés 2018. év (db)	Eredmény aránya 2018. (%)	Arány eltérés 2018/2017 (%)
Megfelelt	315	86,5	280	89,0	103
Megfelelt megjegyzéssel	38	10,5	25	8,0	76
Nem felelt meg	11	9,0	9	3,0	100
Összesen	364	100	314	100	

Minőségellenőrzés folyamata

ÉVENTE ELKÉSZÜL, LEGKÉSŐBB augusztus 31-ig A MEB ÁLTAL A „**MINŐSÉGELLENŐRZÉSI TERV**” (Pmt) MEGJELENIK A KAMARAI HONLAPON, AZ ELLENŐRZÖTTÉK TÁJÉKOZTATÓ E-MAIL-t KAPNAK .

A tájékoztató e-mailt követően a minőség ellenőrzéssel történő az előzetes időpont egyeztetés (e-mail v. telefon) szükséges. Időpont betartása!!

A helyszíni MINŐSÉG-ELLENŐRZÉS **ELŐTT 8 nappal** küldi ki a „ÁKR’-ben meghatározott „**értesítő levelet**” , mely megjelenik honlapon is a **saját adatok között**. A kijelölés tartalmazza az **egyedi kérdőívek** mellett **MER ÉS Pmt** –re vonatkozó kijelölés határozata is.

Helyszíni ellenőrzés- „Online” ellenőrzés , kamarai szerverre történik - az ellenőrzés lezárásával az előzetesen egyeztetett időpontban az ellenőr (a helyszínen) TITOKTARTÁSI ÉS FÜGGETLENSÉGI NYILATKOZATOT, KÉRDŐIVEKET, A VIZSGÁLATRÓL ZÁRÓJEGYZŐKÖNYVEKET **KÉSZÍT , dokumentum jegyzékbe NEM válasz ESETÉN másolatokat helyez el. 3 napon belül beküldi a kamarának. Zárójelentés az ELLENŐRZÉS BEFEJEZÉSÉTŐL számított 3 napon belül elkészül.**

A záró jelentés kézhezvételétől számított 8 napon belül a bizottságnak észrevétel lehet tehet. A Határozat megküldésre kerül az észrevételek figyelembevételével. A **teljes hatósági eljárásra 90 nap áll** rendelkezésre. A Kkt. 172 /A§-a „A kamarai minőségellenőrzési eljárás során hozott elsőfokú döntés ellen az ellenőrzött a közfelügyeleti hatóságnál fellebbezhet., a határozat **kézhezvételétől számított 15 napon belül**”

Minőség-ellenőrzés ami nem változott

A minőségellenőrzésre való kijelölés a legalább hat éves gyakoriság betartása és kockázat alapú kiválasztás alapján történik.

A hat éves gyakoriságot természetes személyekre és könyvvizsgáló társaságokra is értelmezni kell.

Kockázat alapon kerül kiválasztásra: előző évben nem megfelelt eredményt ért el, először írt alá könyvvizsgálói jelentést, hiányosan teljesítette adatszolgáltatását, átlag 100 E Ft alatti díj/megbízás, 100 feletti megbízás évente, 1 megbízás évente, 0 óra irőráfordítás rögzítése.

A kijelölés mkvk.hu honlapon kerül közzétételre augusztus 31-ig.

Az egyedi megbízások kiválasztása az éves adatszolgáltatás alapján történik.

Átlagosan évente 20 megbízás felett 2 megbízás kerül központilag kiválasztásra, alatta 1-et.

Minden kiválasztott megbízás esetén két területet választ a minőségellenőrmélyebb vizsgálatra.

MER és egyedi eredmény összekapcsolása, az egyedi rossz eredmény visszahat a MER eredményre.

Minőség-ellenőrzés – dokumentálás vizsgálata
Nemcsak az a kérdés hogy volt-e probléma hanem az
hogyan lett dokumentálva

Minőség-ellenőrzés folyamata

Lebonyolítás az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény szerint.

A teljes lebonyolítás határideje 90 nap.

A minőség-ellenőrzés dokumentálása on-line alapon, közvetlenül a kamara szerverén.

A teljes kérdőívet és dokumentum jegyzéket a helyszínen ki kell tölteni és meg kell ismertetni az ellenőrzöttel, tájékoztatni kell, hogy a Minőség-ellenőrzési Bizottságnak joga van a kérdőíveken módosítani.

Nyilatkozatokat, zárójelentést be kell küldeni a kamarába 3 napon belül elektronikusan.

A kamara 3 napon belül továbbítja a nyilatkozatokat, a zárójelentést és a kérdőívet az ellenőrzöttnek.

Az ellenőrzöttnek 8 napja van észrevételt tenni, ha nem mondott le az észrevételezési jogáról, amennyiben a Minőség-ellenőrzési Bizottság utólag módosított a kérdőíveken, akkor abban az esetben is joga van észrevételezni, ha előzetesen lemondott erről a jogáról.

Minőség-
ellenőrzés

**Bizonyíték-
gyűjtés és
dokumentálás**

A minőség-ellenőrzés amire jobban figyelünk

Időpont és helyszín egyeztetés a kijelölt minőségellenőrrel szeptember 15 és december 15 között. Az összeférhetetlenséget azonnal jelezni kell. A helyszínt az ellenőrzött választja ki.

Az ellenőrzés megbízó levéllel kezdődik, a kiválasztott megbízást(okat) 8 nappal az ellenőrzés előtt lehet megismerni.

A nemleges válaszok tárgyilagos standadok, és/vagy törvényeken alapuló indoklása, úgy, hogy az bekerülhessen egy határozatba.

A dokumentum jegyzék megfelelő használata feljegyezve azt is ami hiányzik és azt is ami nem megfelelő.

Javaslatok, ajánlások megbeszélése, cél a hiányosságok megszüntetése.

Tájékoztatás a jogorvoslati lehetőségekről.

A minőségellenőrhöz méltó magatartás fenntartása, ellenőrzött jogainak tiszteletben tartása.

A minőség-ellenőrzés komoly következmények

- Kkt. 172. § (1) A minőségellenőrzéssel összefüggésben a következő intézkedések alkalmazhatók:
 - a) kötelezés továbbképzésen való részvételre,
 - b) figyelmeztetés az előírásoknak nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére,
 - c) pénzbírság kiszabása,
 - d) a 49. § szerinti minősítés megvonásának kezdeményezése,
 - e) jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység gyakorlásától történő eltiltás.
- (2) Az (1) bekezdés c) pontja szerinti pénzbírság összege kamarai tag könyvvizsgáló esetén 100 ezer forinttól 100 millió forintig, könyvvizsgáló cég esetén 100 ezer forinttól 500 millió forintig terjedhet.
- (3) Az (1) bekezdés e) pontja szerinti eltiltás 3 évig terjedhet.

Nem az analitikák vagy dokumentummásolatok
lefűzése, nemcsak „pipálás” – hanem a
könyvvizsgálati munkát kell ellenőrizni.
Analitikákat és másolatokat a könyvvizsgált
ügyfél is összerakhatja

all u do is tick

AUDIT

Dokumentálás, dokumentumok

Munkapapírok alapkövetelménye:

Ki készítette (név és szignó)

Mikor készítette (a könyvvizsgálói jelentés dátuma előtt kell készíteni)

Mi volt a célja a munkapapír elkészítésével, pl. a vevőkövetelések létezésének, teljességének és pontosságának vizsgálata

Milyen módszerrel dolgozott, pl. a fordulónap után megerősítő levelek kiküldése a xxx egyenlegű vevőknek

Milyen következtetésre jutott, pl. „a vevőkövetelések léteznek, teljeseek és pontosak”

Dokumentálás, dokumentumok

A dokumentálás lényege:

Rögzíteni minden tényt, ami fontos bizonyíték a vélemény alátámasztására

Annak igazolása, hogy a könyvvizsgálatot a standardok szerint végezték
ill. idegen Dokumentáció: saját munkaanyag, munkapapír

Dokumentálás, dokumentumok

A munkapapírok

Segítik a könyvvizsgálat tervezését és végrehajtását,
Rögzítik az elvégzett könyvvizsgálatból származó bizonyítékokat,
Biztosítják a bizonyítékokból, hogy a a megfelelő következtetések levonhatók legyenek
Segítik a könyvvizsgálói munka felügyeletét és áttekintését,

A munkapapírokon a könyvvizsgálat egész folyamatát rögzíteni kell!

Dokumentáció = számítógép vagy papír

Papír alapú kötelező dokumentációk:

1. Elfogadó nyilatkozat
2. A beszámoló teljes példánya, aláírt,
3. Aláírt könyvvizsgálói szerződés,
4. Teljességi nyilatkozat aláírt,
5. Jogi nyilatkozat ha van külön jogász, ha nincs lehet a teljességi nyilatkozat részeként is.
6. Aláírt könyvvizsgálói jelentés,
7. Egyéb eredeti szükséges dokumentumok....(könyvvizsgálói szakmai megítélés szerint)

Alapvető változások

- Nagyobb hangsúly a megbízás elfogadásán: a függetlenségi, összeférhetetlenségi, alkalmassági és etikai szabályok betartásán.
- Nagyobb hangsúly a tartalmi megközelítésen: tervezés-kockázatbecslés az ügyfél sajátosságainak figyelembevételével történik-e.
- Nagyobb hangsúly a jelentős könyvvizsgálati kockázatokon, illetve hogy a könyvvizsgálati eljárások mennyire fedik le ezeket a kockázatokat.
- Nagyobb hangsúly a könyvvizsgálati bizonyítékok tartalmi értékelésén.
- Nagyobb hangsúly a speciális területeken: csalás kockázatának értékelése, kapcsolt felekkel folytatott tranzakciók értékelése, vállalkozás folytatásának elve érvényesülésére vonatkozó feltételezés értékelése, jelentős fordulónap utáni események értékelése.
- Nagyobb hangsúly a talált hibák helyes értékelésén.

A könyvvizsgáló átfogó céljai

Kellő bizonyosságot szerezni arról, hogy a pénzügyi kimutatások egésze **mentes a lényeges hibás állításoktól**, képessé téve ezzel a könyvvizsgálót arra, hogy **véleményt** nyilvánítson arról, hogy a pénzügyi kimutatások minden lényeges szempontból a vonatkozó pénzügyi beszámolási keretelvekkel összhangban készültek-e.

A könyvvizsgáló megállapításainak megfelelő jelentést készíteni a pénzügyi kimutatásokról, valamint a megállapításokat megfelelően kommunikálni.

Könyvvizsgálói megbízás elfogadásának feltételei

Könyvvizsgálói megbízás elfogadásának feltételei 2/1

- **Függetlenség:** fennáll-e a megbízás kapcsán a könyvvizsgáló, vagy a könyvvizsgáló cég függetlenségét veszélyeztető körülmény, vagy olyan közvetett függő helyzet, amely fenyegetettség a biztosítási intézkedések alkalmazásával sem hárítható el, vagy csökkenthető elfogadható szintűre. Ilyen eset például, amennyiben a könyvvizsgáló tulajdonosa, jelentős hitelezője az általa vizsgált társaságnak, vagy közeli hozzátartozója a vezetőnek.
- **Összeférhetetlenség:** fennáll-e a könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég, illetve az etikai szabályzatban megjelölt egyéb természetes személy és gazdálkodó szervezet által nyújtott szakmai szolgáltatás vagy egyéb tevékenység, amely a könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég objektivitását, a könyvvizsgálói tevékenység megfelelő ellátását fenyegeti és a fenyegetettség elhárítása, vagy elfogadható szintűre való csökkentése nem lehetséges. Ilyen eset például, amennyiben a könyvvizsgáló könyvelési szolgáltatást is nyújt az általa vizsgált társaságnak.

Könyvvizsgálói megbízás elfogadásának feltételei 2/2

- **Alkalmasság:** amennyiben külön jogszabály rendelkezései alapján speciális minősítés szükséges az adott megbízáshoz, és a megbízás elfogadásakor a könyvvizsgálónak, és a könyvvizsgáló cégnek is rendelkeznie kell a szükséges speciális minősítéssel.
- **Etikai előírások:** a könyvvizsgáló olyan megbízást vállalhat el, amelynek képes az ellátására, így megfelelő szakértelemmel rendelkezik, vagy hozzáférése van megfelelő szakemberekhez, emellett elegendő kapacitással rendelkezik a megbízás ellátásához.

Tervezés - kockázatbecslés

Könyvvizsgálat tervezése

Kockázat: Lényeges hibás állítás (hiba) előfordul

Kockázatos terület: ahol a lényeges hibás állítás (hiba) előfordulásnak valószínűsége nagyobb (nagy)

Lényeges terület: amelyik nagysága miatt lényeges hibás állítást (hibát) tartalmazhat

Könyvvizsgálat tervezése

Kockázat alapú megközelítés

Cél: az akár csalásból, akár hibából eredő, a pénzügyi kimutatások és az állítások szintjén fennálló lényeges hibás állítás kockázatainak azonosítása és felmérése a gazdálkodó egység és környezete megismerésén keresztül (beleértve a belső kontrollt is).

A gazdálkodó megismerése során rögzíteni kell a külső, belső kockázatokat (pl. a vezetés tisztességessége, kényszerítő körülmények, ágazati, szabályozási, üzleti jellemzők)

Az kockázatbecslés alapján értékelni kell a beszámoló egészére és az egyes állításaira vonatkozó kockázatot.

A kockázattal érintett területeken intenzívebb ellenőrzés szükséges.

Könyvvizsgálat tervezése

Lényegesség és számszerűség

- Megállapítása tervezéskor küszöbérték vagy határérték formájában történik, de a véleményt befolyásoló lényeges hiba lehet számszerűsített, ill. nem számszerűsített
- A lényegesség nem objektív kategória (különösen nem a minőségileg hibás állítások vonatkozásában), a hibás állítások feltárásakor a könyvvizsgálónak mindig az adott helyzetben kell mérlegelnie a lényegességet
- Annak eldöntése, hogy mi tekinthető lényegesnek szakmai megítélés függvénye

Könyvvizsgálat tervezése

Csak akkor van esély a kockázatok megtalálására, feltárására, ha **elegendő és megfelelő információval** rendelkezik a könyvvizsgáló az alábbiakról:

- Gazdasági környezet, iparág;
- Jogszabályi környezet, szabályozás;
- Üzleti tevékenység;
- Adminisztrációs és beszámolási folyamatok;
- Ellenőrzési környezet;
- Tulajdonosok, vezetés hozzáállása, motiváció;
- Pénzügyi helyzet, eredmény elvárás;
- Tervek a jövőre nézve.

Könyvvizsgálat tervezése

A tervezés egy eszközrendszer, amely segít a könyvvizsgálati kockázatok azonosításában és azokra tervszerű válaszok, mint könyvvizsgálati eljárások kidolgozásában, valamint a könyvvizsgálatok hatékony végrehajtásában.

Főbb céljai:

- Koncentrálás a kockázatos területekre;
- Koncentrálás a lényeges területekre és tranzakciókra;
- A lehetséges problémák időben történő azonosítása;
- Megfelelő szervezés, irányítás;
- Ismétlések elkerülése;
- Egymásra épülés;
- Valamennyi kockázatos terület és feladat lefedése.

A rutin, nem rutin ügyletek és a számviteli becslések beazonosítása

A rutin ügyletek jellemzői:

- szokásos- nagy számban előforduló,
- ismétlődő- objektíven mérhető tranzakciók,
- elszámolásuk azonos és egyszerű,
- azonos módon történik a feldolgozásuk,
- a belső ellenőrzés hatékonyan kontrollálhatja a feldolgozást (beszerzés, készletek, termelés, értékesítés, tárgyi eszköz, létszám, bér, pénztár, bank).

A nem rutin ügyletek jellemzői:

- szokásostól eltérő nagyságúak,
- ritkán előfordulók- nem ismétlődők ügyletek
- kis számban fordulnak elő,
- előre nem látható események,
- külön szubjektív megfontolást igénylő események,
- a belső ellenőrzéssel hatékonyan nem kontrollálhatók (részesedés forgalma, hitel, lízing, követelés behajtása, káresemények, stb.)

A becslés egy tétel összegének közelítő számítása pontos mérés hiánya

Hiba előfordulás lehetősége magas. Nem rutin művelet. (hasznos élettartam, terven felüli écs., értékvesztés, értékelési tartalék, céltartalék, elhatárolás stb.)

Tételek tesztelésre történő kiválasztása

- **A rendszer tesztelésének célja: annak eldöntése, hogy lehet-e támaszkodni a rendszerre vagy sem,**
- **Ha lehet, akkor kevesebb alapvető eljárás kell,**
- **Van amikor a rendszerek tesztelése nélkül nem lehet elegendő és megfelelő bizonylatot gyűjteni.**
- **I. A összes tétel kiválasztása (100 %) sokaság kevés, de nagy értékű tételekből áll, jelentős kockázat, automatikusan végzett számítás.**
- **II. konkrét tételek kiválasztása, nagyértékű v. kulcsfontosságú tételek , egy bizonyos összeg felett, információszerezést szolgáló tételek**
- **III. könyvvizsgálati mintavételezés, teljes sokaságra vonatkozó következtetés, homogén sokaság, nagy elemszám, egyedenkénti alacsony értékek.**

Tervezés - kockázatbecslés

- Az ügyfélről szerzett ismeretek alapján került-e megválasztásra a lényegességi küszöbérték számításának alapja és mértéke. Ésszerű-e a tervezés során meghatározott átfogó lényegesség, végrehajtási lényegesség, valamint egyértelműen elhanyagolható hiba értéke.
- Az ügyfél sajátosságainak megfelelően kerültek-e meghatározásra a lényeges számlaegyenlegek, ügyletcsoporthok és közzeendő információk. Megtörtént-e a kockázatbecslés a beszámoló és az egyes állítások szintjén.
- Készült-e a kockázatbecslés során meghatározott jelentős kockázatokra reagáló, kellően részletes és konkrét vizsgálati eljárásokat tartalmazó munkaprogram.
- Amennyiben a tervezés változtatása szükséges pl. azonosított hibák miatt jelentősen változik a beszámoló az eredetihez képest, akkor a változtatás átvezetésre került-e a tervezési dokumentumon.

Könyvvizsgálati kockázatok dokumentálása

Bevezetés

Az átfogó tervezési dokumentum célja, hogy összefoglalja a Minta Kft. magyar számviteli törvény szerint készített 2018.12.31-i fordulónappal készített éves beszámolójának a magyar könyvvizsgálati standardokkal összhangban végzendő könyvvizsgálatának tervezése során hozott döntések et és ezek alapját. A tervezési dokumentum folyamatosan változhat a könyvvizsgálói jelentés kibocsátásáig.

Külső környezet bemutatása

Gazdasági környezet, iparág (pl.: munkaerőhöz, egyéb erőforrásokhoz való hozzáférés azon a piacon, ahol a társaság működik , vagy ahová értékesít);

Jogszabályi környezet, szabályozás (pl.: engedélyezés, adózás szabályai azon a piacon, ahol a társaság működik, vagy ahová értékesít);

Külső környezetben (társaság által nem befolyásolható) rejlő kockázatok azonosítása és eljárások tervezése.

Az ügyfél és üzleti tevékenysége bemutatása

Tulajdonosi struktúra, vezetés, cégstruktúra;

Üzleti tevékenységek és ezek eredményei;

Főbb vevők, szállítók, piacok belföldi piac;

Versenyhelyzet, iparág átlaghoz viszonyított teljesítmény;

Vállalati stratégiai célok, tervek, vezetés ösztönzése (kulcs mutató számok);

Adminisztrációs és beszámolási folyamatok;

Ellenőrzési környezet;

Tulajdonosok, vezetés hozzáállása, motiváció;

Pénzügyi helyzet, likviditás, eredmény elvárás;

Belső környezetben (társaság által befolyásolható) rejlő kockázatok azonosítása és eljárások tervezése.

Előzetes elemzés

Előzetes lényegességi küszöbérték alapjának és értékének, végrehajtási lényegesség, elhanyagolható hiba értékének meghatározása;

Jelentős változások összefoglalása, ezek alapján a beszámoló egyes állításaihoz várakozások felállítása;

Várakozások összehasonlítása a tényleges adatokkal, a nem elvárásoknak megfelelő adatok kockázatot jelentenek;

Mindezek alapján kritikus és jelentős beszámoló állításához kapcsolódó területek azonosítása és azokra eljárások tervezése.

A nem tesztelt állítások összege nem lehet nagyobb a végrehajtási lényegességnél.

Könyvvizsgálati kockázatok dokumentálása

Specifikus kockázatok

Kapcsolt felek és a velük folytatott ügyletek azonosítása;

Csalás kockázata (a felderített csaláshoz, az árbevétel elszámolásához és a kontrollok vezetés általi felülírásához kötődő kockázatok mindig magasak, melyeket csak audit munkával pl. kontroll vizsgálatlaltal, vagy alapvető eljárásokkal lehet csökkenteni.);

Fordulónap utáni események;

Vállalkozás folytatásának elve érvényesülésére vonatkozó vezetés általi feltételezés helyessége;

Specifikus kockázatok azonosítása és eljárások tervezése.

Egyedi kockázatok

Nem rutin tranzakciók;

Számviteli becslések (előző évi becslések validálása, tárgyévi becslések paramétereinek ellenőrzése);

Különleges szakértelmet igénylő területek azonosítása (szakértők bevonásának szükségessége pl. IT rendszer vizsgálata);

Egyedi kockázatok azonosítása és eljárások tervezése.

Kockázatbecslés eredményeit és az ügyfél sajátosságait figyelembe vevő könyvvizsgálati munkaprogram készítése és végrehajtása

Ki, mikor milyen eljárásokat hajt végre;

Ki, mikor ellenőrzi a végrehajtott eljárásokat.

A végrehajtás során azonosított többlet kockázatok miatt szükséges átvezetések végrehajtása a könyvvizsgálati munkaprogramon

Új eljárások végrehajtása;

Új eljárások ellenőrzése.

Az elvégzett eljárások áttekintése

Végleges elemzés

Lényegességi küszöbérték alapjának és értékének, végrehajtási lényegesség, elhanyagolható hiba értékének felülvizsgálata, szükség esetén módosítása, ami a könyvvizsgálati munkaprogram szükséges módosításához vezethet;

Végrehajtott eljárások értékelése.

Könyvvizsgálati kockázatok dokumentálása

Állítások	Egyenleg/forgalom		Erendő kockázat							Könyvvizsgálati eljárások					
	Előző év	Tárgyév	Releváns Állítás							Csalás kockázata	Erendő kockázat	Kontrollok hatékonyságának tesztelése	Alapvető eljárások		Általános könyvvizsgálati eljárások
	12/31/2017	12/31/2018	Teljesség	Létezés & Előfordulás	Pontosság	Értékelés	Jogok & kötelezett-ségek	Közzététel & besorolás	Nincs				Analitikus eljárások	Egyéb alapvető eljárások	
	Eft	Eft													
Immat. javak és Tárgyi eszközök	35,771	41,392		X	X		X	X		Nincs	Közepes	Beszerezés		Igen	Kontroll + Alapvető
Befektetett pénzügyi eszközök	0	0							X						
Készletek	8,572	7,530		X	X		X			Nincs	Alacsony	Beszerezés		Igen	Kontroll + Alapvető
Vevők	2,392	486							X						
Egyéb követelések	20,259	31,763		X	X	X				Van	Magas	Nem		Igen	Alapvető
Pénzeszközök	13,718	5,238		X	X					Nincs	Alacsony	Nem		Igen	Alapvető
Akív időbeli elhatárolások	0	751							X						
Saját tőke	-800	1,354	X	X	X			X		Nincs	Alacsony	Nem		Igen	Alapvető
Céltartalékok	0	0	X							Van	Magas	Nem		Igen	Alapvető
Hosszú lejáratú kötelezettségek	0	0							X						
Külföldi szállítók, rövid lj. kölcsönök	0	0							X						
Belföldi szállítók, rövid lj. kölcsönök	-64,646	-88,951	X	X	X					Nincs	Magas	Beszerezés		Igen	Kontroll + Alapvető
Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	-9,976	-7,569	X	X	X					Van	Magas	Nem		Igen	Alapvető
Passzív időbel elhatárolások	-7,444	-9,920	X	X	X					Nincs	Alacsony	Nem		Igen	Alapvető
Értékesítés nettó árbevétele	-304,178	-401,452		X	X					Van	Magas	Értékesítés		Igen	Kontroll + Alapvető
Egyéb bevételek	-751	-1,111							X						
Anyagjellegű ráfordítások	250,250	338,634	X		X					Nincs	Magas	Beszerezés	Igen	Igen	Kontroll + Alapvető
Személyi jellegű ráfordítások	50,928	75,544	X		X					Nincs	Közepes	Nem	Igen	Igen	Alapvető
Értékcsokkenési leírás	1,814	5,777	X		X					Nincs	Alacsony	Nem	Igen		Alapvető
Egyéb ráfordítások	2,743	4,502	X		X					Nincs	Alacsony	Nem		Igen	Alapvető
Pénzügyi eredmény (bevétel +)	1,348	-4,673	X	X	X					Nincs	Alacsony	Nem		Igen	Alapvető
Adófizetési köt	0	706	X		X					Nincs	Alacsony	Nem	Igen		Alapvető
Kiegészítő melléklet	0	0								Nincs	Alacsony	Nem		Igen	Alapvető

Könyvvizsgálói kockázatok

Könyvvizsgálói kockázatok

- A kockázatbecslés kiterjed-e az ügyfél gazdasági környezetéből, jogszabályi környezetéből, üzletmenetéből, adminisztrációs folyamataiból, ellenőrzési környezetéből, tulajdonosok, vezetés hozzáállásából, pénzügyi helyzetéből fakadó könyvvizsgálói kockázatokra.
- Felmérte-e a könyvvizsgáló a szokásos üzletmeneten kívüli, nem rutin, összetett, jelentős számviteli becsléseket tartalmazó ügyletekben rejlő könyvvizsgálói kockázatokat.
- Jelentős kockázatúnak ítélte-e a könyvvizsgáló a bevételek megjelenítését, a bevételekhez kapcsolódó feltételezett csalási kockázatra tekintettel. Ha a bevételek megjelenítését nem azonosították csalásból eredő lényeges hibás állítás kockázataként, azt ésszerű indoklással alátámasztották-e.
- Jelentős kockázatnak minősítette-e a könyvvizsgáló a kontrollok vezetés általi felülírásából származó lényeges hibás állítás kockázatát és válaszként elvégezte-e az alkalmazott számviteli becslések megítélését és ellenőrizte-e a főkönyvben rögzített naplótételeket és egyéb helyesbítéseket (manuális könyvelési tételeket).

Könyvvizsgálati eljárások

A munkaprogram

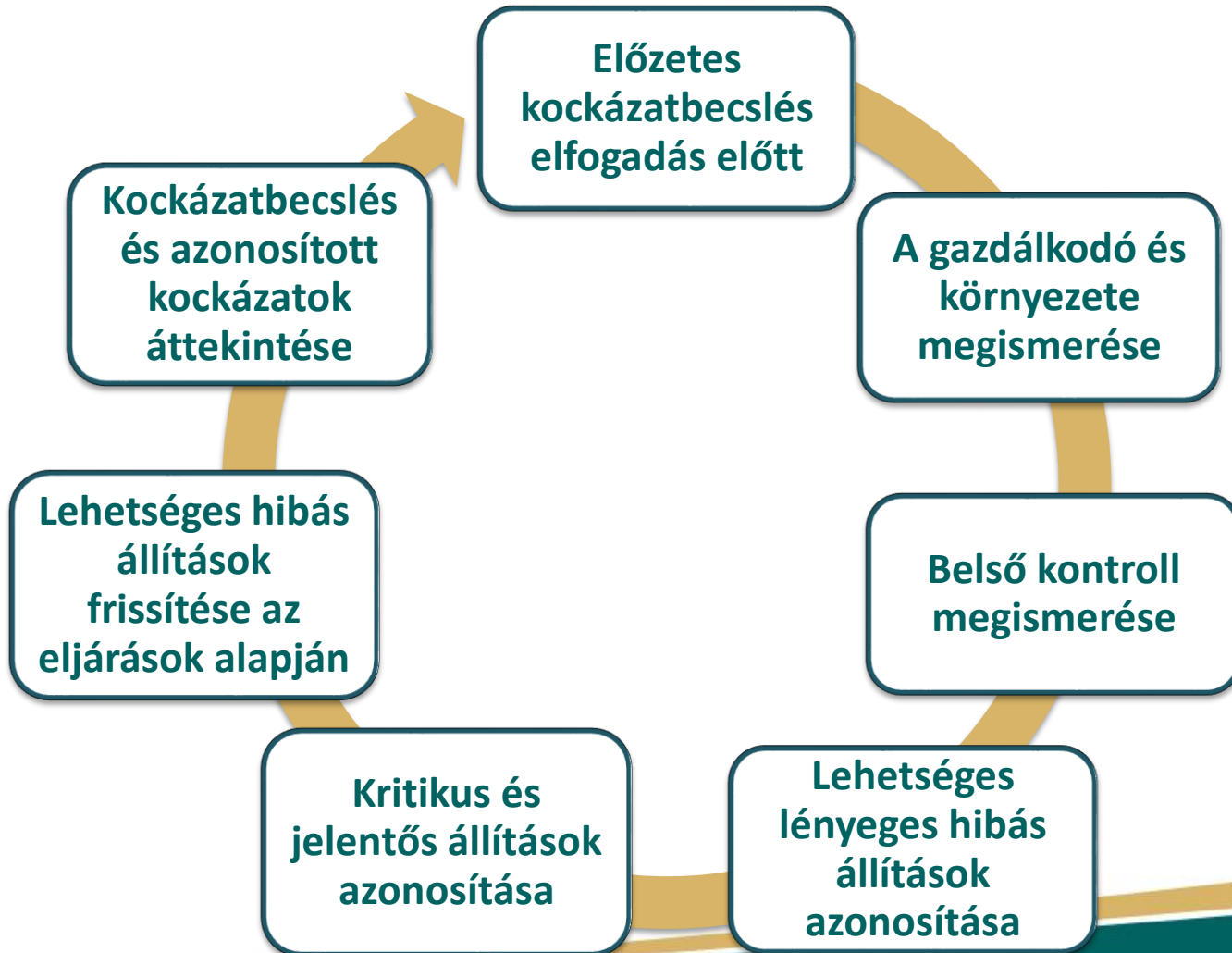
Tartalma a vizsgált cég tevékenységétől és a kockázatbecslés eredményétől függ.

Célja a könyvvizsgálat során elvégzendő feladatok összegzése azért, hogy a jelentés kiadásához elegendő bizonyítékot szerezzünk, azaz a munkaprogram alapján minden **könyvvizsgálói állítást** lefedjünk.

Hogyan? definiáljuk benne az elvégzendő

- **rendszervizsgálatokat (kontrollok tesztelése),**
- **analitikus eljárásokat (számlakapcsolatok tesztelése),**
- **elhagyhatatlan (alapvető) eljárásokat.**

Könyvvizsgálat tervezésének főbb elemei

A gazdálkodó belső kontrolljainak megismerése

A **hatékony kontrollkörnyezet** biztosítja a könyvvizsgáló számára, hogy jobban megbízzon a belső kontrollban és a gazdálkodó egységen belül előállított könyvvizsgálati bizonyítékokban, ami lehetővé teszi, hogy bizonyos eljárásokat év közben és ne az időszak végén hajtson végre.

A kontrollok értékelése során figyelembe kell venni:

- A kontrollok relevanciát.
- A vállalkozás működését, szervezeti struktúráját, tevékenységének diverzitását, összetettségét és az ezekben rejlő kockázatokat.
- Közvetlen működési környezetet és a kapcsolódó kockázatokat.
- Az adminisztrációs rendszer kiépítettségét, összetettségét és a kapcsolódó kockázatokat.

A gazdálkodó belső kontrolljainak megismerése

Ha releváns a kontroll

Bevezetés és kiépítés ellenőrzése
Működési hatékonyság ellenőrzése

Gyakorlati példák:

- Személyes interjúkészítés az ügyfél alkalmazottjaival.
- Folyamatok áttekintése, folyamatba épített kontrollpontok azonosítása.
- Adott kontrollok gyakorlati alkalmazásának vizsgálata.
- Lekövetni a kontrollok működésének hatékonyságát.
- Dokumentumok, riportok pontosságának és teljességének elemzése.

Könyvvizsgálói bizonyítékok

Kritikus és jelentős állítások azonosítása, audit procedúrák tervezése

A lényeges eljárások végrehajtására vonatkozó megfontolások a megfelelő meggyőző bizonyítékok megszerzéséhez

- A lényeges hibás állítás kockázatának növekedésével párhuzamosan (és/vagy ha a kontrollpontok nem működnek hatékonyan) nő a meggyőző (megfelelő és elégséges) bizonyítékok szükségessége.
- Meggyőzőbb bizonyítékokat lehet megszerezni a az elvégzendő tesztek jellegének, időzítésének vagy terjedelmének megváltoztatásával (pl. detailed teszt analitikus helyett, 3.féltől származó megerősítések...).

Könyvvizsgálati eljárások

Szakmai szkepticizmus a könyvvizsgálatban

A könyvvizsgáló célja: véleményt formálni arról, hogy a pénzügyi kimutatásokat a vonatkozó beszámolási keretelveknek megfelelően készítették el, hű és valós képet tükrözik -> kellő bizonyosság (elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékok) szerzése arról, hogy a pénzügyi kimutatások nem tartalmaznak akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állításokat

Átfogó válasz: szakmai szkepticizmus, megfelelő alátámasztásig további vizsgálatok végrehajtása

Specifikus válasz: lényeges hibás állítások kockázatának felmérése, ezeknek megfelelő eljárások végrehajtása, elegendő és megfelelő bizonyíték szerzése, az eredményeknek megfelelő következtetések levonása, megfelelő válaszok az azonosított hibákra.

Alapvető vizsgálati eljárások

- Alapvető vizsgálati eljárásokat kell tervezni és végrehajtani minden lényeges ügyletcsoporthoz, számlaegyenleg és közzététel tekintetében.
- Szükséges lehet az alapvető vizsgálati eljárások terjedelmének bővítése, ha a kontrollok tesztelése elégtelen eredményeket adnak (a tesztelés terjedelmét rendszerint a mintaméret vonatkozásában gondolják át).
- Elvégzendők a külső megerősítési eljárások alapvető könyvvizsgálati eljárásként vagy kiválthatóak-e?
- Év közbeni végrehajtása nélkül, hogy egy későbbi időpontban további eljárásokat hajtanának végre, növeli annak kockázatát, hogy a könyvvizsgáló nem fog feltárni olyan hibás állításokat, amelyek az időszak végén fennállhatnak.
- Ez a kockázat a hátralévő időszak meghosszabbodásával növekszik.

A könyvvizsgálati állítások

Mérleg	Eredménykimutatás
<p>Létezés – az eszközök, kötelezettségek és tőkeelemek léteznek</p> <p>Jogok és kötelmek – eszközök és kötelezettségek a társaságé</p> <p>Teljesség – minden eszközt, kötelezettséget és tőkeelemet, amelyet rögzíteni kellett volna, rögzítettek</p> <p>Értékelés és felosztás – az eszközök, kötelezettségek és tőkeelemek megfelelő összegben szerepelnek, és bármely módosítást megfelelően rögzítettek</p>	<p>Előfordulás – a lekönyvelt ügyletek és események valóban felmerültek és a társasággal kapcsolatosak.</p> <p>Teljesség – minden ügyletet és eseményt rögzítettek.</p> <p>Pontosság – a vonatkozó összegeket és egyéb adatokat megfelelően rögzítették</p> <p>Elhatárolás – a helyes számviteli időszakban rögzítették.</p> <p>Besorolás – megfelelő számlán rögzítették</p>

A könyvvizsgálati állítások

Bemutató és közzététel

Előfordulás, valamint jogok és kötelezések – a közzétett ügyek felmerültek és a társasággal kapcsolatosak.

Teljesség – minden közzétételt, amelyet szerepeltetni kellett volna, szerepeltettek.

Besorolás és érthetőség – a pénzügyi információkat megfelelően mutatják be, a közzétételek érthetőek

Pontosság és értékelés – az információkat valósan, a megfelelő összegekben teszik közzé.

Könyvvizsgálói bizonyítékok 2/1

- A minőség-ellenőrzés során megítélésre kerül, hogy a bemutatott könyvvizsgálati dokumentumok elegendő és megfelelő bizonyítékot tartalmaznak-e és alátámasztják-e a könyvvizsgálói jelentést és az abban rögzített véleményt.
- Amennyiben erre a kérdésre IGEN a válasz egy pontnak számít, míg NEM válasz esetén a megbízás eredményének kiszámításakor az igen és nem válaszok összes darabszámának 35%-ával, növekszik NEM válaszok száma.
- Amennyiben a minőségellenőrzésnél kiválasztott kritikus, vagy jelentős területek kérdéseinek többségénél NEM válasz születik, ez a körülmény a fenti kérdésre is NEM választ eredményez.
- A könyvvizsgálói vélemény kialakításához szükséges minden könyvvizsgálati bizonyítékot a jelentés dátumáig szükséges beszerezni, valamint az elvégzett munka áttekintésének is eddig az időpontig kell megtörténni, ezt követően a dokumentáció lezárásáig csak annak rendezésére van lehetőség.

Könyvvizsgálói bizonyítékok 2/2

- Amennyiben az eredetileg tervezett eljárások nem vezetnek eredményre, vagy nem hatékony azokat elvégezni, akkor a könyvvizsgáló választ-e másik alternatív eljárást, amely ugyanolyan erős bizonyítékot ad.
- Ha a készletek kritikus, vagy jelentős terület, ennek ellenére a könyvvizsgáló nem vett részt az év végi fizikai leltározáson, végzett-e megfelelő alternatív eljárásokat a készletállomány és a készletérték mérlegfordulónapi értékének alátámasztására.
- Külső megerősítések (egyenlegközlők) alkalmazása esetén azok kiértékelésénél figyelemmel voltak-e a nem megbízható válaszok, illetve vissza nem érkezett válaszok esetén a végrehajtott eljárások hatékonyságára, szükség esetén a könyvvizsgáló végzett-e alternatív eljárásokat az adott egyenleg alátámasztására.

Speciális területek

A könyvvizsgálat eredendő korlátai

Bizonyos **állítások vagy témák** esetében különösen jelentősek a könyvvizsgálat **eredendő korlátai**, hogy feltárjon lényeges hibás állításokat.

- **Csalás**, különösen a felső szintű vezetés részvételét vagy összejátszást magában foglaló csalás.
- **A kapcsolt felek** közötti viszonyok és ügyletek létezése és teljessége.
- **Jogszabályoknak vagy szabályozásoknak** való meg nem felelés.
- **Jövőbeli események vagy feltételek**, amelyek miatt a gazdálkodó egység lehet, hogy nem tudja a vállalkozást folytatni.

A könyvvizsgálat eredendő korlátai azonban nem szolgálnak igazolásul a könyvvizsgáló számára ahhoz, hogy megelégedjen nem meggyőző könyvvizsgálati bizonyítékkal.

Speciális területek

- Vizsgálták-e a csalás kockázatát, amennyiben jelentős a kockázat, vagy felmerült csalási esemény, akkor azt figyelembe vették-e a kockázatbecslésnél és hajtottak-e végre speciális eljárásokat a kockázat csökkentésére.
- Felmérték-e a kapcsolt felek körét, a velük folytatott ügyletek megfelelő elszámolását, amennyiben nem megfelelő az elszámolás, akkor azt figyelembe vették-e a kockázatbecslésnél és hajtottak-e végre speciális eljárásokat a kockázat csökkentésére.
- Vizsgálták-e a vállalkozás folytatásának elve érvényesülésére vonatkozó vezetés általi feltételezés helyességét, amennyiben kétség merül fel, akkor azt figyelembe vették-e a kockázatbecslésnél és hajtottak-e végre speciális eljárásokat a kockázat csökkentésére.
- Vizsgálták-e a fordulónap utáni eseményeket, amennyiben történt olyan esemény, amely hatással lehet a beszámolóra, azt figyelembe vették-e a kockázatbecslésnél és hajtottak-e végre speciális eljárásokat a kockázat csökkentésére.

Talált hibák értékelése

A lényeges hibás állítások kockázatának beazonosítása

A kockázatbecslés folyamata lehetővé teszi, hogy ennek eredményeként **összegyűljenek azok az információk**, amelyek lehetővé teszik azt, hogy **megfelelően azonosítsuk be/állapítsuk meg** a lényeges hibás állítások **kockázatát**, melyek **hiba vagy csalás miatt keletkezhetnek**, ezáltal biztosítva a kellő bizonyosság alapjait, amely a célja a releváns kontrollok bevezetése és kiépítése tesztelésének.

1. Megállapítani a hibás állítások kockázatát.
2. A megállapított kockázat hatással van a pénzügyi kimutatásokra?
3. Milyen fajta hibás állítások fordulhatnak elő?
4. A hibás állítások valószínűségének és mértékének megállapítása.
5. Lehetséges lényeges hibás állítások azonosítása.
6. Meghatározni a lehetséges lényeges hibás állítások kockázatát tervezési szinten (alacsony/magas/jelentős).

Kritikus és jelentős állítások azonosítása, audit procedúrák tervezése

A kockázatbecslés egyaránt befolyásolja a **kontroll tesztelést** és a **szubsztantív tesztelést**.

Tesztek meggyőzőségét növelhetjük:

- Az elemszám növelésével,
- Tesztelt adatok bontásával,
- Eltérések értékeléséhez használt küszöbérték csökkentésével,
- Többféle teszt elvégzése,
- Tesztek kiszámíthatatlanságának fokozása.

Ha a kontrollok hatékonyan működnek, a mintavétel száma, a teszt összetettsége csökkenthető.

Nem módosított hibák értékelése

Lényegesnek minősül-e a könyvvizsgálat folyamán feltárt nem helyesbített hibás állítások összessége?

- **Lényegességi küszöbérték:** ha a beszámoló összességében ilyen mértékű hibás állításokat tartalmaz, akkor a könyvvizsgáló minősített véleményt ad.
- **Végrehajtási lényegesség** tervezési lényegesség mintavételezési eljárás esetén (pl.: a lényegességi küszöb 75%-a).
- **Egyedileg jelentős tétel alsó határa** (pl.: a lényegességi küszöb 5%-a) olyan ügylet, tranzakció, amely nem igényel külön kivizsgálást, mert hibás előfordulása esetén sem befolyásolja lényegesen a megbízható, valós képet, rendszerhiba esetén nem alkalmazható.

Talált hibák értékelése

- Szükséges mérlegelni, hogy nem tisztázott eltérések, vagy talált hibák esetén azok összegét szükség van-e kivetíteni a vizsgált sokaságra. Amennyiben sor került a vizsgált egyenlegben rejlő becsült hiba kivetítéssel történő meghatározására, és a becsült hiba lényeges, mérlegelték-e ennek hatását a könyvvizsgálói véleményre.
- Amennyiben az azonosított kockázatokat nem lehet könyvvizsgálói eszközökkel alacsony szintre csökkenteni, akkor az megfelelően megjelenik-e a könyvvizsgálói jelentésben.
- Amennyiben az azonosított hibák összege egyedileg, vagy összevontan jelentős, akkor az megfelelően megjelenik-e a könyvvizsgálói jelentésben.
- Amennyiben az azonosított hibák szándékos hibát (ez a csalás) tartalmaznak, akkor az megfelelően megjelenik-e a könyvvizsgálói jelentésben.

MER

- A jól működő minőségellenőrzési rendszer a **könyvvizsgáló felelőssége!**
- Szoros kapcsolat a releváns etikai követelményekkel (függetlenség!)
- Hatáskörébe tartozik a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálata és átvilágítása, valamint az egyéb bizonyosságot nyújtó és kapcsolódó szolgáltatási megbízások végrehajtása
- A **saját MER**-ben kidolgozott politikák és eljárások jellege és terjedelme különféle tényezőktől függ (pl. a társaság mérete, működési jellemzői, hálózathoz tartozása) – **nem lehet egy mintát alkalmazni** „testre szabás” nélkül
- Ha bármi változik a társaság működését befolyásoló körülményekben, vagy a könyvvizsgálati eljárások végrehajtásában, a változásokat át kell vezetni a szabályzaton – **célszerű évente felülvizsgálni** (hasonlóan a számviteli politikához), és a felülvizsgálat eredményét dokumentálni (módosítás, illetve egységes szerkezet)

Az alkalmazás

- Nem elegendő a megfelelő eljárásokat tartalmazó, aktualizált szabályzat, **az abban leírtakat alkalmazni is kell!**
- Minden MER vizsgálathoz tartozik egyedi ügyfildosszié – kiválasztása jogviszony egyezőség alapján történik
- Ha év közben történik változás a társaság működési jellemzőiben, (és ez a jellemző), **az adott könyvvizsgálat során alkalmazott MER a releváns** (pl. elment az egyetlen asszisztens, vagy éppen ellenkezőleg)
- A könyvvizsgálati folyamat dokumentálásra vonatkozó eljárások pontos, és megfelelő részletezettségű leírása segíti a könyvvizsgálati munkát („check list”)
- **Összefüggés az egyedi és a MER ellenőrzés eredménye között:** ha az egyedi vizsgálat nem felelt meg eredménnyel zárult, vagy a MER sem megfelelő, vagy nem alkalmazta a könyvvizsgáló az abban leírt eljárásokat

A szabályzat jellemző hibái

- Nem tért ki a könyvvizsgáló cég **saját működési jellemzőire**, a speciális minősítésekre, az asszisztensek bevonásának lehetőségére, csak a standard általános előírásait ismerteti, és így gyakran a csatolt mellékletek sem megfelelőek
- Nem fektet kellő hangsúlyt **a minőség biztosítására** a megbízások végrehajtásánál, és gyakran **a megbízásért felelős könyvvizsgáló felelőssége** sincs megfelelően kihangsúlyozva
- Nem tartalmazza **az etikai alapkövetelményeket veszélyeztető körülményeket**, kapcsolatokat és az ilyen esetben a követendő eljárásokat, a munka elvégzéséhez szükséges követelmények, **feltételek ellenőrzését**, a konzultációkra és a minőségellenőrzésre vonatkozóan **erőforrásokhoz való hozzáférés mérlegelési szempontjait**, valamint ezek indokoltsága esetén a **szükséges feladatokat**
- A szabályzat nem tér ki az adatok kezelésére, archiválására

A szabályzat jellemző hibái

- Hiányzik a **figyelemmel kísérés** követelményének releváns szabályozása
- Nem tartalmazza a szabályzat, hogy a függetlenségi követelményeknek való megfelelést **évente meg kell erősítenie** a könyvvizsgálónak
- Nem rendelkeznek a függetlenséggel és összeférhetetlenséggel **érintett** megbízók folyamatosan vezetett és évenként aktualizált listájával
- Nincs szabályozva az ügyfélkapcsolat megszakítására vonatkozó eljárás (a megbízástól való visszalépés)
- Gyakran csak az alkalmazott számítógépes könyvvizsgálói program van nevesítve, az emellett használt saját munkapapírokat, ellenőrző listákat a szabályzat nem tartalmazza
- Nincsenek meghatározva a könyvvizsgáló által felkérendő független szakértő, minőségvizsgáló alkalmazása mérlegelésének szempontjai

Az alkalmazás jellemző hibái

- A könyvvizsgálók a szabályzatukban rögzített számítógépes programot sokszor **nem ismerik megfelelő mélységig**, és emiatt nem is alkalmazzák teljeskörűen, vagy az adott könyvvizsgálat dokumentációs igényeinek nem megfelelő programot alkalmaznak
- Az alkalmazott **program már nagyon régi**, nincs kiegészítve a standardoknak való megfeleléshez szükséges saját munkapapírokkal, elemző listákkal
- Hiányoznak **a munkával kapcsolatos visszajelzések** (megbízó, kamarai minőségellenőrzés) **értékelései**, valamint a megfelelő minőségű könyvvizsgálat érdekében teendő szükséges intézkedések
- Asszisztensek alkalmazása esetén nincs dokumentálva **a szabályzat asszisztensek általi megismerése**, illetve az asszisztensek által elvégzett munka ellenőrzése
- Az **ügyfélkapcsolat megszakításának körülményeiről** nem áll rendelkezésre dokumentum

A Pmt. és a Kit. ellenőrzés

- A kamara, mint felügyeleti szerv, végzi a fenti törvényeknek való megfelelés ellenőrzését – ez **nem minőségellenőrzés** (bár minőségellenőrök végzik)
- Az ellenőrzésre való kiválasztás **kockázatelemzési szempontokon** alapul:
 - ha még nem volt ellenőrzés a szolgáltatónál,
 - ha fegyelmi büntetésben részesült,
 - ha a legutóbbi ellenőrzés intézkedéssel zárult, valamint, ha a legutóbbi minőségellenőrzés, kamarai minőségellenőrzés *„nem felelt meg”* minősítéssel zárult.
- Az ellenőrzés szabályzata, kérdőíve és értékelési segédlete letölthető a kamara honlapjáról, az alábbi linkről:

<https://mkvk.hu/hu/szabalyozas/penzmosas/penzmosassal-kapcsolatos-szabalyzatok/penzmosas-elleni-tevekenyseg-kamarai-ellenorzese>

A követelmények

- A szolgáltató (könyvvizsgáló) köteles az ellenőrzéskor olyan **ügyféllistát** átadni, amely a könyvvizsgálói szolgáltatások tárgyának megjelölése mellett **8 évre visszamenően** tartalmazza a Kkt. 3. § (1) bekezdése szerinti könyvvizsgálói tevékenységre megbízást adó ügyfeleket! *(Azaz, ha egy cég 2012-2014-ig volt ügyfelünk, az azonosítást az akkor hatályos szabályzatunk alapján kellett elvégeznünk, és az ellenőrzés során is ezt kell tudni bemutatni).*
- **ÚJ!** Minden élő (régi vagy új) üzleti kapcsolat esetében rendelkezésre kell állni a **kockázati besorolásnak, és az ezt alátámasztó kockázatértékelésnek**
- **Monitoring** – az **ügyfelek adatváltozásainak dokumentálása**, ahol nem volt változás, elég egy „Ellenőrizve 201...+aláírás” - fokozott ügyfél-átvilágítás esetében megerősített eljárás szükséges (akár új adatfelvétel is, a belső szabályzattól függően).

További követelmények

- A könyvvizsgálói szerződésnek (vagy más okiratnak) tartalmaznia kell az ügyfél adatváltozás-bejelentési **kötelezettségére történő szolgáltatói figyelemfelhívást** (a javasolt minta tartalmazza).
- *„Az ellenőrzés adatai alapján megállapítható-e a szolgáltató részéről a bejelentési kötelezettség teljesítésének elmaradása?”* - itt a „Nem” a jó válasz (vagyis a szolgáltató nem követett el mulasztást).
- A bejelentés megtételére **kijelölt személy** (elektronikus) bejelentésének igazolása
- A **felelős vezető** kijelölése – ha egy megbízott alkalmazott lesz a bejelentések megtételéért felelős (el kell írásban vállalnia).
- **Alkalmazottak tájékoztatása/oktatása** – oktatási napló, vagy (egyedül dolgozó könyvvizsgáló esetében) igazolás – NAV mintaszabályzatban évente!
- **Ügyfél nyilvántartás** – már az új Pmt szerint, kockázati besorolással, indoklással, és az azonosítási dokumentumok fénymásolataival!

És a Kit....

- A kamara a szűrőrendszer megfelelő működtetése érdekében webes lekérdezési lehetőséget fejlesztett ki, ami az alábbi linken elérhető:

https://mkvk.hu/hu/szabalyozas/penzmosas/penzmosas_kozlemenyek/FATF_ellenorzes_20181011

*A szolgáltató **köteles visszakereshető és ellenőrizhető módon nyilvántartást vezetni** az ügyfél- átvilágítás során birtokába jutott adatokról, okiratokról, valamint azok másolatáról; a bejelentésről; a pénzügyi információs egységként működő hatóság megkeresése alapján nyújtott adatszolgáltatások teljesítését igazoló iratokról.*

A nyilvántartás vezetése körében annak módjáról a szabályozás nem rendelkezik, álláspontunk szerint a papír alapon vagy az elektronikusan vezetett nyilvántartás egyaránt eleget tesz az elvárásoknak.

Mit fogad el az ellenőrzés?

SEGÉDLET A PMT.-ÉS KIT-NEK VALÓ MEGFELELÉS ELLENŐRZÉSÉHEZ MINŐSÉGELLENŐRÖK RÉSZÉRE

Hivatkozás: Kit. 3. § (6); Útmutató V. fejezet

- Az ügyfél-dossziékban, vagy külön nyilvántartásban a szolgáltatónak azt kell rögzítenie, hogy **mikor történt a lekérdezés és volt-e találat**. Találat esetén természetesen minden dokumentációt szükséges megőrizni szerinti bejelentés mellékleteként (Európai Unió és ENSZ BT által kiadott listák).
- **Az ügyfél valamennyi képviselőjének szankciós listán történő szereplését ellenőrizni kell**, nem csupán a könyvvizsgálati szerződést aláíró(k) szereplését!
- **Az ügyfelek üzleti kapcsolatai** vonatkozásában a szolgáltatónak akkor kell a listákon szereplés ellenőrzésére figyelemmel lenni, **ha a fokozott ügyfél átvilágítás** és ehhez kapcsolódóan megerősített nyomon követési eljárás indokolt az adott ügyfélnél

A válasz IGEN, amennyiben dokumentált formában rendelkezésre állnak a letöltött, naprakész korlátozó intézkedések.

Változások az értelmezésben

- Tényleges tulajdonos fogalma: ÚTMUTATÓ komplex tulajdonosi struktúrák témakörben (honlap)

KAMARAI PMT KÉRDŐIV

1. kérdés a szabályzat megfelelősége: eleget tett-e a szolgáltató a pmt. és a kit. szerinti belső szabályzat (a továbbiakban együtt: belső szabályzat) elkészítésével, átdolgozásával, valamint az előzőek jóváhagyásával/ igazolásával kapcsolatos kötelezettségeinek?

PMT 65. §, 80. § (1); kit. 3. § (4); ellenőrzési szabályzat 21., 24-28.

MKVK Elnöksége az Útmutatót, valamint az annak mellékletét képező egységes belső szabályzatot 2017. szeptember 22-én megtárgyalta és elfogadta, azok a kamarai honlapon letölthetők.

KAMARAI PMT KÉRDŐÍV

Pmt. szerinti belső szabályzat - 2017. szeptember 30-ig köteles volt a Pmt., a Rendelet, valamint az Útmutató rendelkezéseinek megfelelően átdolgozni és a szabályzat átdolgozásának megtörténtét a kamara illetékes területi szervezete felé írásban igazolni.

Kit. szerinti belső szabályzat – amely a Pmt. szerinti belső szabályzatnak is a részét képezheti – 2017. szeptember 30-ig volt köteles a Kit., a Rendelet, valamint az Útmutató rendelkezéseinek megfelelően kidolgozni.

KAMARAI PMT KÉRDŐÍV

1. Kérdés Értékelés:

A válasz IGEN, amennyiben:

- a szolgáltató **rendelkezik a Pmt. és Kit.** szerinti belső szabályzattal,
- a Pmt. és Kit. szerinti belső szabályzat kidolgozására/átdolgozására a jogszabályokban rögzített **határidőn belül** került sor **ÉS**
- a szolgáltató az I. 2/A. pontban rögzített eset kivételével igazolni tudja, hogy az I. és II. pont szerinti **igazolást/beiktatási határozatot a területi szervezet elnökségéhez határidőben** megküldte

PMT KÉRDŐIV

2. Az ellenőrzés alá vont szolgáltató az ügyfél-átvilágítás módjának meghatározása során dokumentáltan értékelte-e az útmutatóban meghatározottak szerint irányadó **kockázatértékelési** szempontokat és a kockázatértékelés az **ügyfél besorolását** alátámasztja-e?

A válasz IGEN, ha az ellenőrzésre kiválasztott megbízás(ok) esetében **dokumentált formában** rendelkezésre áll az ügyfél kockázati besorolása és az azt alátámasztó kockázatértékelés.

A 2017. június 26-át megelőzően keletkezett üzleti kapcsolatok esetében **2019. október 31.** előtt a válasz **N/É – 2019. november 1.** utáni ellenőrzéseknél már nem lehet N/É.

PMT KÉRDŐÍV

3. Eleget tett-e az ellenőrzés alá vont szolgáltató a Pmt. (az üzleti kapcsolat keletkezésének időpontjától függően) az előírt ügyfél-átvilágítási kötelezettségeknek?

A válasz IGEN, ha a kiválasztott megbízásoknál az **adatlapok, az előírt okirat másolatok rendelkezésre állnak**. Adatlap alatt bármilyen, a javasolttól eltérő formátumú, de a Pmt-ben kötelezően előírt adatokat tartalmazó, hiteles dokumentum elfogadható.

NEM választ kell adni, ha az adatlapok nincsenek kitöltve, vagy az adatlapok tartalma nem felel meg az előírásoknak vagy az előírtak szerinti okirat másolatok nem állnak rendelkezésre.

2019. október 31 utáni ellenőrzéseknél az aktív ügyfél állományra vonatkozóan már az új Pmt szerinti azonosítás szükséges.

PMT KÉRDŐÍV

4. Eleget tett-e az ellenőrzés alá vont szolgáltató a belső szabályzatban előírtak szerint az **üzleti kapcsolatai** vonatkozásában előírt monitoring kötelezettségének?

A válasz IGEN, ha a szolgáltató igazolni tudja, hogy monitoring eljárás keretében figyelemmel kíséri az üzleti kapcsolatot, továbbá a fokozott ügyfél-átvilágítást igénylő ügyfelek esetében a monitoring eljárást a belső szabályzatban foglaltak szerint megerősített eljárásban végzi.

A válasz NEM, ha a szolgáltató nem követi nyomon az üzleti kapcsolatot vagy a fokozott ügyfél-átvilágítást igénylő ügyfelek esetében nem tett eleget a belső szabályzat szerinti megerősített nyomon követési eljárás követelményeinek)

**SEGÉDLET A PMT.-ÉS KIT-NEK VALÓ MEGFELELÉS ELLENŐRZÉSÉHEZ
MINŐSÉGELLENŐRÖK RÉSZÉRE**

PMT KÉRDŐÍV

5. Tartalmazza-e a könyvvizsgálatra vonatkozó szerződés vagy külön okirat az ügyfél **adatváltozás-bejelentési kötelezettségére** történő szolgáltatói figyelemfelhívást?

A válasz IGEN, ha a szolgáltató szerződései vagy egyéb okiratai tartalmazzák az arra vonatkozó figyelemfelhívást, hogy az ügyfél köteles a tudomásszerzéstől számított **5 munkanapon belül** értesíteni a szolgáltatót az ügyfél-átvilágítás során megadott adatokban bekövetkezett változásról.

PMT KÉRDŐIV

6. Az ellenőrzés adatai alapján megállapítható-e a szolgáltató részéről a bejelentési kötelezettség teljesítésének elmaradása?

A bejelentési kötelezettségre okot adó körülmények fennállását, a bejelentési kötelezettség teljesítését elsődlegesen azon könyvvizsgálati megbízatások vonatkozásában kell vizsgálni, melynek kapcsán a korábbi kamarai minőségellenőrzés során az **ISA 240.** témaszámú „a könyvvizsgáló csalással összefüggő felelőssége a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatánál” megnevezésű könyvvizsgálati standardra irányuló kérdésekre **nemleges válasz született**

**Segédlet a pmt.-és KIT-nek való megfelelés ellenőrzéséhez
minőségellenőrök részére**

PMT KÉRDŐIV

7. Megtörtént-e azon személy kijelölése, valamint bejelentése, akinek feladata a bejelentések továbbítása a pénzügyi információs egységként működő hatóság részére és a kijelölés megfelel-e az előírásoknak?

A kijelölt személy lehetőség szerint a szolgáltató vezetője, vagy vezető beosztású alkalmazottja.

Ha dokumentáltan megtörtént a kijelölt személy bejelentése a pénzügyi információs egységként működő hatóságnak, **továbbá erről a kijelölt személynek** is tudomása van, a válasz IGEN.

PMT KÉRDŐÍV

8. Megtörtént-e a Pmt. szerint azon vezető kijelölése aki a Pmt-ből eredő kötelezettségeknek a szolgáltató foglalkoztattja általi végrehajtásáért felelősséggel tartozik?

A válasz IGEN, ha az írásbeli kijelölés megtörtént. Egyedül dolgozó, és alkalmazottat nem foglalkoztató könyvvizsgáló esetén a válasz N/É.

Megjegyzés: **a kijelölésről** – igazolt módon - **a kijelöltnek is tudnia kell!**

PMT KÉRDŐIV

9. Megtörtént-e az alkalmazottak tájékoztatása/oktatása a Pmt és Kit. törvények és a belső szabályzat adta kötelességek illetve felelősség vonatkozásában? Alátámasztja-e ennek tényét dokumentáció?

Biztosítani kell, hogy a könyvvizsgálói tevékenység ellátásában részt vevő alkalmazottak a jogszabályi rendelkezéseket megismerjék, a pénzmosást (...) lehetővé tevő, illetőleg megvalósító gazdasági eseményeket felismerjék, a pénzmosásra vagy a terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény, körülmény felmerülése esetén e törvénynek megfelelően tudjanak eljárni.

IGEN a válasz, ha van kijelölt személy **ÉS dokumentált a képzés megtörténte**. Egyedül dolgozó, és alkalmazottat nem foglalkoztató könyvvizsgáló esetén a válasz N/É

PMT KÉRDŐIV

10. Megfelel-e a szolgáltató nyilvántartása a Pmt 57.§ -ban rögzítetteknek?

Ha a nyilvántartása Pmt. előírt megőrzési időtartamot figyelembe véve tartalmazza az ügyfél-átvilágítási és követési adatokat, okiratokat, valamint a bejelentések és adatszolgáltatások teljesítését, a felfüggesztést igazoló iratokat, a válasz IGEN, amennyiben a nyilvántartás nem felel meg a törvényi előírásoknak, a válasz NEM.

PMT KÉRDŐÍV

11. Működtet-e a szolgáltató a Kit-ben, valamint a kamarai útmutatóban meghatározottak szerinti megfelelő szűrőrendszert a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedést elrendelő uniós jogi aktusok, illetve ENSZ BT határozatok végrehajtása érdekében?

Ha dokumentált formában rendelkezésre állnak a letöltött, naprakész korlátozó intézkedések, a válasz IGEN. A szolgáltató vagy az ügyfél-dossziékban, vagy külön nyilvántartásban azt kell, hogy rögzítse, hogy mikor történt a lekérdezés és volt-e találat.

Találat esetén minden dokumentációt szükséges megőrizni a Kit. szerinti bejelentés mellékleteként. Amennyiben ezek a szolgáltatónál teljeskörűen nem fellelhetők, a válasz NEM

Segédlet a PMT és KIT-nek való megfelelés ellenőrzéséhez minőségellenőrök részére

A szolgáltatónak **mindkét listát** ellenőriznie kell (Európai Unió és ENSZ BT által kiadott).

Az ügyfél **valamennyi képviselőjének szankciós listán történő szereplését ellenőrizni kell**, nem csupán a könyvvizsgálati szerződést aláíró (k) szereplését. (Jelenleg egyetlen magyar természetes vagy jogi személy sem szerepel a szankciós listákon)

Az ügyfelek üzleti kapcsolataiban a szolgáltatónak akkor kell a listákon szereplés ellenőrzésére figyelemmel lenni, ha a fokozott ügyfél átvilágítás és ehhez kapcsolódóan megerősített nyomon követési eljárás indokolt az adott ügyfélnél.

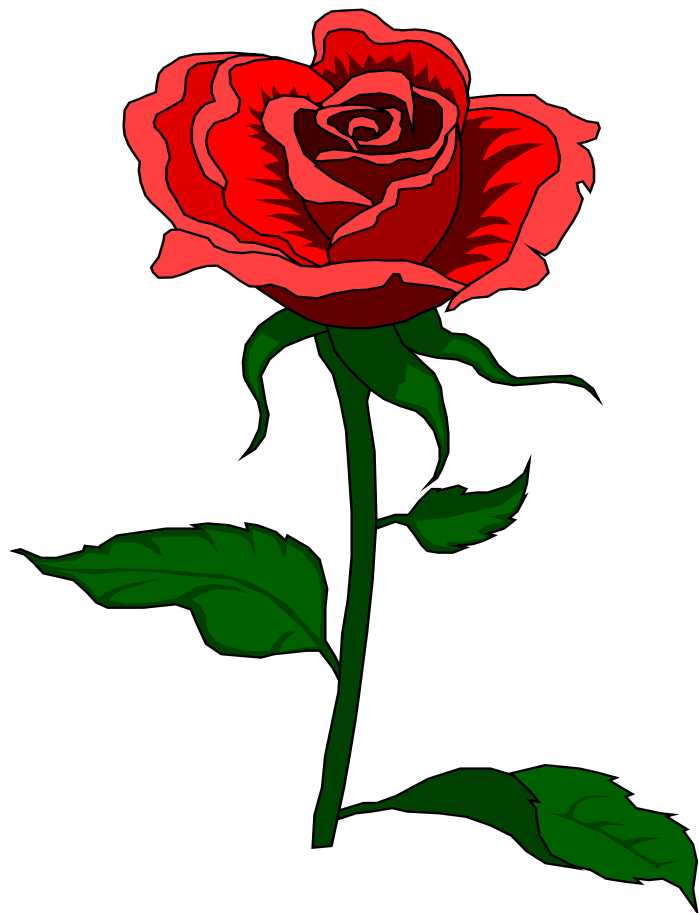
A SZŰRŐRENDSZER

A kamara a szűrőrendszer megfelelő működtetése érdekében webes lekérdezési lehetőséget fejlesztett ki, ami az alábbi linken elérhető:

https://mkvk.hu/hu/szabalyozas/penzmosas/penzmosas_kozlemenyek/FATF_ellenorzes_20181011

A szolgáltató köteles **visszakereshető és ellenőrizhető módon nyilvántartást vezetni** az ügyfél- átvilágítás során birtokába jutott adatokról, okiratokról, valamint azok másolatáról; a bejelentésről; a pénzügyi információs egységként működő hatóság megkeresése alapján nyújtott adatszolgáltatások teljesítését igazoló iratokról.

A nyilvántartás vezetése körében annak módjáról a szabályozás nem rendelkezik, álláspontunk szerint a papír alapon vagy az elektronikusan vezetett nyilvántartás egyaránt eleget tesz az elvárásoknak.

Köszönöm szépen a figyelmet!